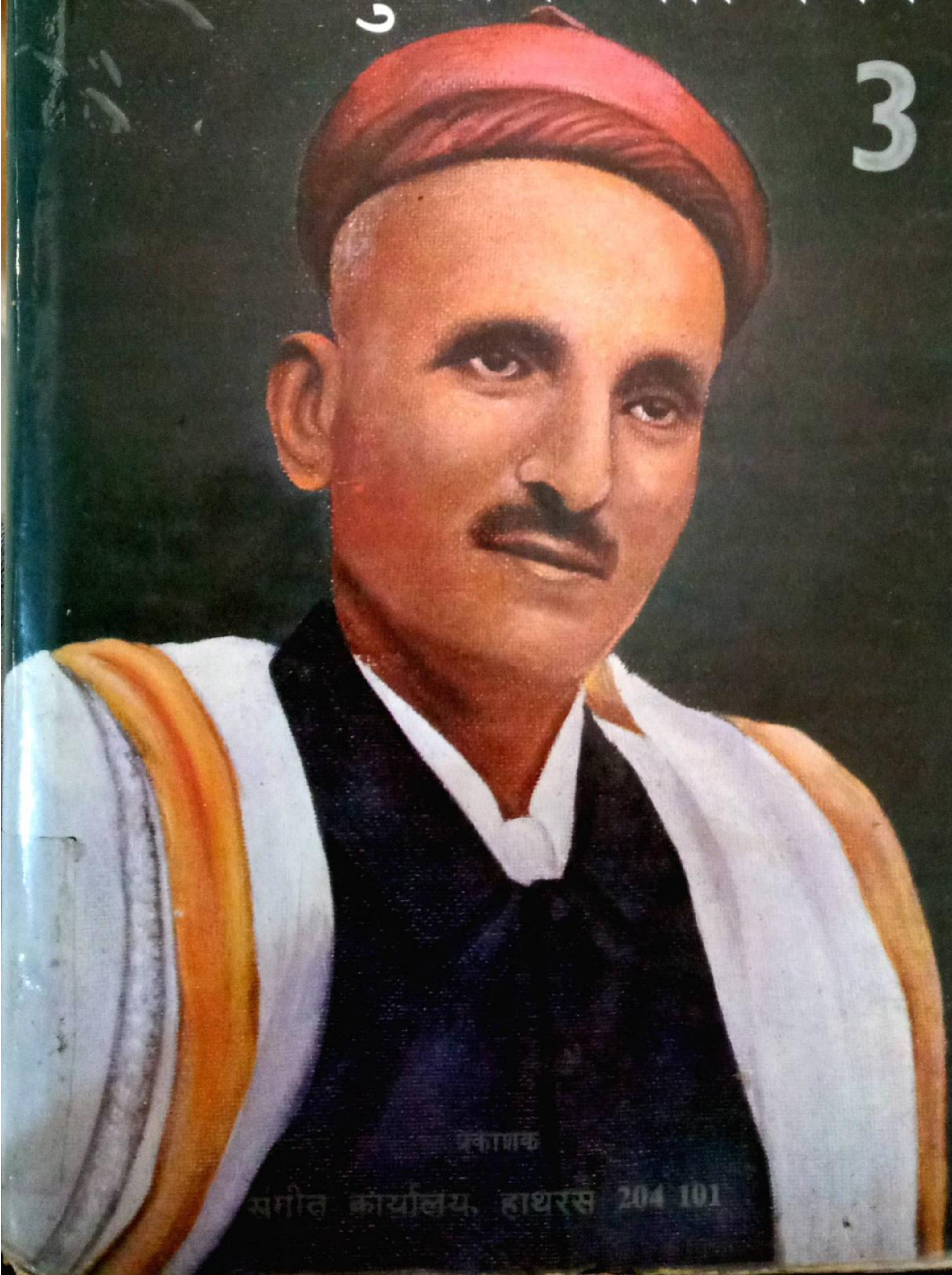

हिन्दुस्तानी संगीत-पद्धति
क्रमिक पुस्तक मालिका

3

प्रकाशक

संगीत कार्यालय, हाथरस 204 101

अनुक्रमणिका

विषय	पृष्ठ	राग	चीज संख्या	पृष्ठ
प्रस्तावना	३	भूपाली	३६	२३
अनुक्रमणिका	५	हमीर	३२	६७
तालों की मात्रा व बोल	६	केदार	४३	११७
स्वरलिपि चिह्नों का खुलासा	८	बिहाग	४७	१८१
मंगलाचरण	९	देस	३४	२५०
शास्त्रीय परिचय : विषय प्रवेश	९	तिलककामोद	२७	२६७
थाटोत्पत्ति प्रकार	१०	कार्लिंगड़ा	१८	३३४
रागसंख्या	१३	श्री	२६	३६०
प्राचीन राग रागिनी व्यवस्था	१५	सोहनी	३१	४०३
पूर्वराग व उत्तरराग	१५	बागेश्री	३७	४४३
संधिप्रकाश राग	१६	बिद्राबनी सारंग	४०	४६५
गायकों के गुणावगुण	१७	भीमपलासी	३७	५६१
शुद्ध, छायालग व संकीर्ण राग		पीलू	२६	६११
वर्गीकरण	२१	जौनपुरी	४०	६४४
ग्रह, अंश व न्यास स्वर	२१	मालकोंस	३५	७००
		स्वरविस्तार		७५०

परिशिष्ट

कामोद	७८७	पूर्वी	८४०
स्वर-विस्तार	७६६	स्वर-विस्तार	८५७
जयजयवंती	८००	बहार	८५८
स्वर-विस्तार	८१३	स्वर-विस्तार	८७२
तिलंग	८१४	मारवा	८७४
स्वर-विस्तार	८२२	स्वर-विस्तार	८८८
देशकार	८२३	मुलतानी	८८६
स्वर-विस्तार	८३५	स्वर-विस्तार	९०५
प्रदीपकी अथवा पटदीपकी	८३६	शंकरा	९०६
स्वर-विस्तार	८३६	स्वर-विस्तार	९१६
		चीजों की सूची	९२०

इस पुस्तक में आई हुई तालों के मात्रा नियम व बोल

ताल दादरा

मात्रा-	१	२	३	४	५	६
ठेका-	धीं	धीं	धा	धा	ती	ना तबला
"	धीं	तीं	धा	"	"	"
X				०		

ताल तीव्रा

मात्रा-	१	२	३	४	५	६	७
थपिया-	धा	दीं	ता	तिट	कत	गदि	गन पखावज
X				२	३	३	

रूपताल

मात्रा-	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
थपिया-	धा	५	धा	गी	की	ट	कड	धा	की	ट पखावज
ठेका-	धी	ना	धी	धी	ना	ती	ना	धी	धी	ना तबला
X			२			०		३		

सूलताल

मात्रा-	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
थपिया-	धा	धा	दीं	ता	किट	धा	तिट	कत	गदि	गन पखावज
X			०		२		३		०	

चौताल

मात्रा-	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
थपिया-	धा	धा	दीं	ता	किट	धा	दीं	ता	तिट	कत	गदि	गन पखावज
X			०		२		०		३		४	

एकताल

मात्रा- १ २ | ३ ४ | ५ ६ | ७ ८ | ९ १० | ११ १२

ठेका- धीं धीं धागि तृक | तू ना | क ता | धीं तृक | धीं ना तबला
 X ० २ ० ३ ४

आड़ाचौताल

मात्रा- १ २ | ३ ४ | ५ ६ | ७ ८ | ९ १० | ११ १२ | १३ १४

ठेका- धीं तिरकिड | धीं ना | तू ना क ता | तिरकिड धीं | ना धीं | धीं ना तबला
 X २ ० ३ ० ४ ०

भूमरा ताल

मात्रा- १ २ ३ | ४ ५ ६ ७ | ८ ९ १० | ११ १२ १३ १४

ठेका- धीं धा तृक | धीं धीं धागि तृक | तीं ता तृक | धीं धीं धागि तृक तबला
 " धीं धीं नक | " " " " | तीं तीं नक | " " " "
 X २ ० ३

धमार ताल

मात्रा- १ २ ३ ४ ५ | ६ ७ | ८ ९ १० | ११ १२ १३ १४

थपिया- क धिध ट धि ट | धा ऽ | ग ति ट | ति ट ता ऽ पखावज
 X २ ० ३

ताल दीपवन्दी

मात्रा- १ २ ३ | ४ ५ ६ ७ | ८ ९ १० | ११ १२ १३ १४

ठेका- धीं धीं ऽ | धा ग तीं ऽ | ता तीं ऽ | धा ग धीं ऽ तबला
 X २ ० ३

तिलवाड़ा

मात्रा- १ २ ३ ४ | ५ ६ ७ ८ | ९ १० ११ १२ | १३ १४ १५ १६

ठेका- धा तृक धीं धीं | धा धा तीं तीं | ता तृक धीं धीं | धा धा धीं धीं तबला
 X २ ० ३

त्रिताल पंजाबी (यही विलंबित त्रिताल है)

मात्रा- १ २ ३ ४ | ५ ६ ७ ८ | ९ १० ११ १२ | १३ १४ १५ १६

ठेका- धा धीं धीं धा | धा धीं धीं धा | धा तीं तीं ता | ता धीं धीं धा तबला
 X २ ० ३